

BULETIN DE AVERTIZARE NR. 34 din 21.08.2026

Precipitațiile și variațiile de temperatură favorizează semnificativ apariția și dezvoltarea bolilor la cultura de tomate în câmp.

Mana tomatelor (*Phytophthora infestans*)

atac pe frunze

atac pe fructe

atac pe fructe coapte

Mana tomatelor (*Phytophthora infestans*), apare pe toate organele aeriene ale plantei: frunze, tulpini, flori și fructe. Pe frunze atacul se recunoaște prin apariția unor pete de culoare galben-verzuie, care pot fi rotunde sau neregulate, iar apoi devin maronii și înconjurate de o zonă decolorată. Pe partea inferioară a frunzelor, în dreptul petelor se observă un puf fin, albicios, care de fapt reprezintă fructificațiile ciupercii. În urma acestui atac, în doar câteva zile frunzele se usucă și se răsucesc, planta având aspect de „ars”. Pe tulpină apar pete de culoare cenușie-brună, mici, ovale care se extind, unindu-se și înconjurând tulpina, fapt ce va determina ca tulpina să se rupă ușor. În cazul fructelor, atacul este mult mai frecvent și mai grav, apar pete de culoare verde închis, apoi maronii, ușor cufundate, tari la pipăit, care se extind pe toată suprafața fructului, pentru ca mai apoi aceste simptome să determine căderea fructului.

Alternarioza (*Alternaria solani*)

Atac pe frunze

atac pe fructe

atac pe fructe coapte

Alternarioza (*Alternaria solani*), atacă plantele în toate fazele de vegetație și toate organele acestora, de la tulpină până la fruct. Aceasta poate fi identificată prin apariția petelor brun-închise, pe care le formează inițial pe tulpini, apoi extinzându-se pe celelalte organe ale plantei, cauzând oprirea creșterii

tomatelor, ofilirea plantelor și chiar uscarea acestora. Aceasta boala se formează în special din cauza umidității ridicate. Sporii germinează foarte rapid, mai ales dacă frunzele sau tulpinile plantelor sunt acoperite de picături de apă de la roua, ploaie sau irigarea prin aspersie.

În momentul în care temperaturile exterioare sunt între 26 – 29 ° C, sporii germinează în maximum 30 de minute, iar după germinare atacă celulele plantei, cauzând leziuni vizibile pe frunze sau pe tulpină. Pe frunze primele semne apar sub forma unor pete brune, aproape rotunde, care, în interior prezintă zone concentrice, petele mărimându-se și cuprinzând întreaga frunză. Pe fructe atacul apare inițial în zona pedunculului, petele sunt de formă rotundă, de dimensiuni reduse, pentru ca mai apoi să se extindă pe întreg fructul, căpătând o nuanță închisă și lucioasă.

Pătarea cafenie a tomatelor (*Fulvia fulva*)

partea superioară

partea inferioară

atac pe fructe

Pătarea cafenie a tomatelor (*Fulvia fulva*), este cauzată de ciuperca (*Cladosporium fulvum*) și se manifestă pe toate organele plantei: frunze, tulpină, flori și fructe. Primele simptome apar pe frunzele dezvoltate, sub forma unor pete gălbui care au corespondent pe partea inferioară un puf alb (în prima zi) apoi cafeniu și în cele din urmă brun violacee. Pătarea cafenie a tomatelor se dezvoltă în condiții de umiditate ridicată, peste 95%, nebulozitate persistentă, temperaturi de peste 20 °C, la care se adaugă și prezența picăturilor de apă pe frunze. Infestarea are loc în 24-48 de ore, fiind foarte rapidă când condițiile de mediu sunt favorabile dezvoltării ciupercii. Lipsa ventilării și umiditatea ridicată a aerului duc la instalarea mult mai rapidă a bolii.

Putregaiul cenușiu (*Botrytis cinerea*)

Atac pe frunze

atac pe fructe

atac pe fructe coapte

Putregaiul cenușiu (*Botrytis cinerea*), la tomate se poate manifesta în toate fazele de dezvoltare ale culturii, dar cel mai concludent se poate observa atacul pe fructele intrate în pârgă, simptomele apar sub forma unor pete cenușii, apoase, la locul de inserție al pedunculului cu fructul. Petele se vor extinde pe toată suprafața fructului, se vor acoperi de un puf de culoare cenușie, pentru ca mai apoi să

se desprindă, căzând pe sol și devenind o sursă de infecție. Pe frunze, boala se manifestă prima dată pe frunzele bazale, sub forma unor pete verzi- gălbui, care apoi se acoperă cu un puf cenușiu specific, reprezentând fructificațiile ciupercii.

Ofilirea bacteriană a tomatelor (*Clavibacter michiganensis* ssp. *Michiganensis*)

Atac pe frunze

atac pe fructe coapte

Ofilirea bacteriană a tomatelor (*Clavibacter michiganensis* ssp. *michiganensis*), boală de carantină fitosanitară. Simptomele pe plantă pot întârzia, în funcție de condițiile climatice, putând varia de la 2-3 săptămâni până la 3 luni. Pe frunzele afectate apare o necroză marginală și halouri galbene în jurul zonei necrozate, pe măsură ce boala evoluează, țesuturile necrozate de pe frunze se măresc, cuprinzând întreaga suprafață a acestora până la momentul în care se usucă complet. Simptomul ce indică existența acestei boli vasculare bacteriene este Acela de răsucire a frunzelor.

Dacă se secționează tulpina transversal, putem observa în funcție de stadiul infecției, unele simptome ale bolii, cum ar fi: îngălbenirea vaselor de transport sau a țesuturilor din jur, culoarea maro a vaselor lemnoase și liberiene precum și a țesuturilor adiacente. Ofilirea bacteriană a tomatelor afectează procesul de legare a fructelor, reducând producția foarte mult prin căderea prematură a acestora, iar pe fructele afectate apar ulcerări sub formă de ochi de pasăre, fiind un simptom caracteristic al ofilirii bacteriene.

Fuzarioza (*Fusarium oxysporium*)

Fuzarioza (*Fusarium oxysporium*), se manifestă pe plantă prin apariția unor pete de culoare maro-închis, care apoi se extind pe toată suprafața plantei. Secționând transversal tulpina, vom observa maronirea vaselor transportoare și a țesuturilor adiacente, planta se va ofili, pentru ca mai apoi să moară. Cele mai vizibile simptome apar după plantare și la momentul înfloririi.

În cazul atacului la nivelul rădăcinilor, simptomul principal, apare la baza plantei prin maronirea și putrezirea coletului și a tulpinii, la nivelul solului. La sectionarea transversală a tulpinii se observă că infecția se manifestă la nivelul rădăcinii și a coletului.

Pentru prevenire și combatere se recomandă efectuarea tratamentelor, folosind unul din produsele :

CUPERTINE SUPER (COMBIDUO COBRE – a doua denumire comercială), combate mana, alternarioza, antracnoza, veștejirea bacteriană, arsura bacteriană, **doza omologată 3,5 kg/ha, timp de pauză 3 zile (10 zile în cazul procesării), sau**

AMISTAR (MIRADOR 250 SC – a doua denumire comercială), combate mana, alternarioza, făinarea, pătarea cafenie, **doza omologată 0,75-1,0 L/ha (în funcție de gradul de infecție), timp de pauză 3 zile sau**

ORTIVA TOP , combate putregaiul cenușiu, mana, pătarea cafenie, făinarea, alternarioza, **doza omologată – 1,0 L/ha , timp de pauză 7 zile sau**

CIDELY TOP, combate făinarea, putregaiul bazei tulpinii, alternarioză, pătarea cafenie a frunzelor de tomate, **doza omologată – 1,0 L/ ha (timp de pauză 3 zile).**

Se pot utiliza și alte produse de protecție a plantelor omologate pentru a fi utilizate pe teritoriului României existente în baza de date PEST EXPERT (<https://aloe.anfdf.ro/utilizator> si parola guest).

Dacă în perioada recomandată intervin condiții nefavorabile de lucru, tratamentul se va prelungi cu numărul de zile în care nu s-a putut lucra. Respectați timpul de pauză a fiecărui produs.

ALTE RECOMANDĂRI IMPORTANTE:

Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător
Respectați cu strictețe normele de lucru cu produse pentru protecție a plantelor, normele de protecție și securitatea a muncii, de protecție a albinelor și a animalelor în conformitate cu: Legea nr.383/2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul nr. 127/1991 al ACA din România, Ordinul comun nr.45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, 15b/3404/1991 al Dep., pentru Administrație Locală și 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, precum și cu Protocolul de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMAPIS (privind implementarea legislației, în vederea protecției familiilor de albine, împotriva intoxicațiilor cu produse pentru protecție a plantelor);

Respectați prevederile Ordinului ministerului agriculturii și dezvoltării rurale nr.297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici cu utilizarea în siguranță a produselor de protecție a plantelor.

Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului mediului, apelor și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind eco-condiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările ulterioare.

BULETINELE DE AVERTIZARE VOR FI AFIȘATE ÎN LOCURI VIZIBILE PENTRU A PUTEA FI ACCESIBILE TUTUROR CELOR INTERESAȚI.

Toate tratamentele fitosanitare efectuate se vor înregistra în Registrul de evidență a tratamentelor cu PPP, pe culturi și se vor păstra pe o perioadă de cel puțin 3 ani. Această cerință este obligatorie conf. Ord. 352/2015 privind normele de ecocondiționalitate în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în ROMÂNIA (SMR 7 și 8).

REGISTRUL
de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor
(Conform Reg. UE nr. 1107 / 2009, art. 67, alin. 1)

Data efectuării tratamentului (ziua, luna, anul)	Cultura și locul unde este situat terenul	Timpul aplicării	Tratamentul efectuat					Numele prenumele pers. responsabile de efectuarea tratamentului, semnătura	Data începerii recoltării produsului agricol	Nr. și data documentului prin care s-a dat în consum populației
			Agentul de dăunare: boli/dăunătorii /buruieni	Denumirea PPP folosit	Doza omologată/ doza folosită	Suprafața (ha)	Cantități utilizate (kg, l)			

UTILIZATORII DE PRODUSE DE PROTECȚIA PLANTELOR TREBUIE SĂ DEȚINĂ CERTIFICATUL DE FORMARE PROFESIONALĂ DOBÂNDIT PRIN INSTRUIRE PRIVIND UTILIZAREA DURABILĂ A PRODUSELOR DE PROTECȚIA PLANTELOR. CURSUL ESTE DISPONIBIL ON-LINE, PE PLATFORMA FITS <https://fits.anfdf.ro>

Detalii privind participarea la cursul de instruire se pot obține de la oficiul fitosanitar județean telefon/fax 0237210164, e-mail: ofvrancea@anfof.ro.

DEȚINĂTORII DE ECHIPAMENTE DE APLICARE A PRODUSELOR DE PROTECȚIE A PLANTELOR CU O VECHEIME MAI MARE DE 5 ANI TREBUIE SĂ EFECTUEZE INSPECȚIA TEHNICĂ PERIODICĂ A ACESTOR ECHIPAMENTE .

Întocmit,
Ing. Panțuru Nicoleta